

प्रथमः पाठः - <https://www.youtube.com/watch?v=KnIBwHJPWuA>

१. मम नाम सुनीलः। (Both male and female can use मम)

भवतः/भवत्याः नाम किम्? (भवतः for male 'your' and भवत्याः for female 'your')

२. सः बालकः / सा बालिका / तत् फलम्। (He is a boy etc.)

(In Samskritam, there is 'gender' for each word. For example,

चषकः (tumbler) पुंलिङ्गे; घटी (watch) स्त्रीलिङ्गे; मित्रम् (friend – both sexes) नपुंसके)

So, सः चषकः (అది గ్లాసు That is a glass)

सा घटी (అది గడియారం That is a watch)

तत् मित्रम् (అతను मित्रुడు/ఆమె मित्रురాలు He/she is a friend)

३. एषः बालकः / एषा बालिका / एतत् फलम्। (If the person/object is close by, you add 'ए-' before.)

४. चषकः अस्ति। (is there)

जलं नास्ति। (is not there)

५. अत्र -- रामः अत्र अस्ति।

('त्र' qualifies a place. 'Here')

तत्र -- शिक्षकः तत्र अस्ति। ('There')

कुत्र -- नरेन्द्र-महोदयः कुत्र अस्ति? ('Where?')

अन्यत्र -- नरेन्द्रमोदि-महोदयः अन्यत्र अस्ति। ('Elsewhere')

सर्वत्र -- वायुः सर्वत्र अस्ति। ('Everywhere')

एकत्र -- बालकाः एकत्र सन्ति। ('At one place')

सुभाषितम्

१. उद्यमेनैव सिद्ध्यन्ति, कार्याणि न मनोरथैः।

नहि सुप्तस्य सिंहस्य, प्रविशन्ति मुखे मृगाः ॥

उद्यमेन by effort एव only सिद्ध्यन्ति fructify, कार्याणि works न not मनोरथैः by wishes.

नहि not सुप्तस्य of sleeping सिंहस्य of lion, प्रविशन्ति enter मुखे in the mouth मृगाः animals.

कथा -

एकः काकः अस्ति। सः काकः तृषितः thirsty अस्ति। सः जलम् इच्छति wants।

काकः जलस्य अन्वेषणं करोति does searching of water। अत्र पश्यति sees, तत्र पश्यति। कुत्र अपि जलं नास्ति।

काकः अग्रे अग्रे गच्छति goes। दूरे एकं घटं pot पश्यति।
काकस्य बहु सन्तोषः भवति happens। सः घटस्य समीपं गच्छति। घटे उपविशति sits। पश्यति।
घटे जलम् अस्ति, किन्तु स्वल्पं जलम् अस्ति। काकः जलपानं न शक्नोति can not do।
किं करोमि इति चिन्तयति thinks।
सः काकः बुद्धिमान् अस्ति। सः अन्यत्र गच्छति। शिला-खण्डम् आनयति brings। घटे स्थापयति keeps in the
pot।
एवं बहुवारं many times करोति। घटे जलम् उपरि up उपरि आगच्छति comes। काकः आनन्देन with
happiness जलं पिबति drinks। तस्य पिपासा thirst न भवति। सः गृहं प्रति आगच्छति।
काकः चतुरः अस्ति खलु is it not?

Say the following in Samskritam aloud (Video1)–

1. నా పేరు శ్రీదేవి. My name is Sridevi.
2. నీ పేరు ఏమిటి? (మీరు అడిగుతున్నది స్త్రీని.) What is your name? (You are asking a woman)
3. అతను మంచివాడు (उत्तमः) He is a good person.
4. ఇది గడియారం. This is a watch.
5. సునీల్ ఎవరు? Who is Sunil?
6. రేఖ ఎవరు? Who is Rekha?
7. పుస్తకం ఏది? Which is a book?
8. బాలుడు ఉన్నాడు. Boy is there.
9. నీరు ఉన్నది. Water is there.
10. నీరు ఎక్కడ ఉన్నది? Where is water?
11. అతను అక్కడ ఉన్నాడు. He is there (in that place).
12. ఆమె ఇక్కడ ఉన్నది. She is here.